

FIRES DE SANT NARCÍS

Domènec Fita: llibre biogràfic i 'mapping' a la façana de la catedral

L'artista gironí dirigirà una creació de videoart que es projectarà durant les Fires

GERARD BAGUÉ
GIRONA

Domènec Fita (Girona, 1927) és un dels grans protagonistes artístics de les Fires de Sant Narcís, amb el permís de l'incombustible i nonagenari Paco Torres Monsó, que acaba d'estrenar nova exposició. A més del documentat llibre biogràfic que ha publicat Joan Domènech i Moner, *Domènec Fita, l'home de l'art integral* (Diputació de Girona), Fita està realitzant, amb el suport tècnic de l'equip de Bloom, el centre de creació d'art digital i multimèdia del Parc Científic i Tecnològic de Girona, un *mapping* que el dia 31 d'octubre a partir de les vuit del vespre es projectarà a la façana de la catedral de Girona. La ciutat, que fa poc ha celebrat un festival internacional d'aquesta disciplina, busca consolidar-se com un referent en aquest àmbit.

El Tricentenari

El *mapping* de Domènec Fita porta per títol *300 anys - ESTEL-CAT*, i se centrarà en el Tricentenari del 1714. La projecció comptarà amb una banda sonora creada per Quim Rabaseda, compositor i professor de

l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc). En la biografia publicada fa poc, Fita apareix com un catalanista que ja a principis dels anys 70 escrivia en els seus dietaris que calia defensar la llengua i la cultura catalanes, i que, segons el seu biògraf, creia "amb bonhomia i sense extremismes" que "la riquesa d'Espanya és en la varietat dins la unitat, no en una uniformitat de tipus militar".

Vida, pensament i filosofia

Daniel Giralt-Miracle assegura al pròleg de la biografia de l'artista gironí que Domènech i Moner "ha documentat com ningú altre havia fet abans detalls essencials de la vida de Fita, directament vinculats amb el seu pensament, amb la seva filosofia creativa i amb la seva evolució humana i artística".

Que la biografia de Fita té uns punts àlgids que han marcat la seva vida i el seu temperament es fa palès des del primer capítol, en què es relata el "segon naixement" de l'artista. Mentre treballava en una pintura mural al sostre del baptisteri de l'església de Betlem de Barcelona, el 13 de desembre de 1953, va caure de la bastida i va quedar inconscient. No el van trobar fins

Domènec Fita manté el seu esperit creatiu als 87 anys. Encara treballa al seu estudi de Montjuïc i té energia per dirigir el *mapping* que es projectarà durant les Fires. ACN

Accident
La caiguda d'una bastida ha marcat la seva vida i també el seu temperament

l'endemà, estès a terra. S'havia fracturat la columna vertebral. Cap diari de l'època no va parlar d'aquest accident. Quan Fita va recuperar la consciència, passat Nadal, "es va trobar amb el pit i l'esquena enguixats i pesos i cordills penjant-li de les cames". "La seva primera deducció va ser que havia tingut un accident de cotxe", explica Domènech i Moner. Llavors, va lluitar per tornar-se a sentir persona. "D'ençà de la meva caiguda tinc consciència que visc de regal i m'he agafat les coses en un sentit de donar els meus talents, frenant la competència tan desenfundada a què ens condueix la vida".

El llibre de Domènech i Moner no oblidia el vessant pedagògic de Fi-

ta, que va tenir un gran nombre d'alumnes que acabarien sent artistes. Repassa els seus estudis de belles arts a Barcelona, el seu pas pel Grup Flamma, l'etapa a l'Opus Dei, l'aproximació a Montserrat, la Galeria Expoart i la creació de la seva fundació.

A la Sagrada Família

Domènec Fita ha participat també en l'obra escultòrica de la Sagrada Família de Barcelona. És autor, entre d'altres, dels símbols dels quatre evangelistes als vitralls que trobem a les columnes que hi ha a prop de l'altar central. La seva àmplia trajectòria abasta la pintura, l'escultura, la ceràmica, els vitralls i les arts plàstiques en general. —

Els trets de les Fires

JORDI ARBONÈS, 'NIP'
GIRONA

Veure com s'acosten les Fires és emocionant. Descobrir de sobte i de dia que es munten artefactes i casetes implica desfermar la imaginació. Mentre s'hi va, mudat i a punt d'embrutir-se, l'horitzó de llums s'estira i s'alça amunt, arran del cel. L'estona més excitant és quan es guanya el camí que queda abans d'arribar a l'entrada. Tothom ho fa a partir de la memòria. La memòria acostuma a servir plaques que remetent a les festes majors. És plena d'entrebancs i brutícia, de joia i alegria. De petit vols viure-ho tot immediatament. La paciència és un fre absolut -anguniós-. La paciència s'aprèn d'adolescent. De petit vols entrar de seguida a l'embocadura de les fires, territori fora mida ple de llums, música i soroll, per confondre't amb el garbuix. Gent i més gent i tu enmig d'una multitud de cares esverades, lluminoses. Aleshores, tot s'ha de negociar. Vols fer coses que no fas altres dies, vols pujar en una màquina que volta i saltar als

cotxes que xoquen i, encara, en una altra que es perd enmig de les branques dels arbres. Vols i dols perquè és impossible abastar-ho tot. Els pares t'acompanyen; intenten governar la teva energia desbocada. El calendari està acotat i, malauradament, no triga a caducar. De petit les barraques componen una ciutat nova. Allà on no hi havia res hi sorgeix un carrer major flanquejat de parades, restaurants i xiringuitos. L'olor dels frankfurts es barreja amb la dels xurros i els *pinchos morunos*. Els peus remouen la grava i el fang. I et fas gran tornant-hi cada any. En l'adolescència fas bajanades amb la colla. Retrobes les escopetes de tota la vida, les que de petit amb prou feines podies subjectar -t'aguantaven a tu-. Els escuradents eren l'enemic a batre. Quan de jove hi passejaves, espivaves. Mentre jugaves i t'enduïes premis de poca volada -alcohols destil·lats a l'infra-món-, esperaves veure l'amor. Intuïes que l'amor vindria en un dia de festa. Entre la pols recordaves quan de petit hi pescaves tortugues petites -vives-. Llavors a la fira hi deambulava el submón dels friquies.

Una de les clàssiques casetes de tir de les Fires de Girona. CLAUDI VALENTÍ

L'home amb el cap tallat o el nan malabarista. Sempre hi ha novetats impressionants -vertiginoses-. És un territori inhabitual perquè la mainada se sent valenta i els adolescents hi troben espais de llibertat. La fira porta i treu il·lusions. Porta atraccions d'última generació -estratosfèriques-. Porta una de les poques coses interessants que queden als pobles: la divertida bestiesa de gaudir socialment d'un no-res construït pel gust de divertir-se. Un goig de gran calibre. Hi passa de tot i, alhora, tot el que hi passa és fungible. Ràpid i efímer. És quan és fosc que la vida és *tutti colori*, les botzines, la música i l'atracció sorollosa de les tómbles fan avinent l'espendor de la nova ciutat. I les escopetes? I els trets que mai no encerten diana? És ple d'armes: escopetes, metralladores, fletxes, anelles, boles, dards i eines que remetent a la vida analògica, pedestre. Entranyable antigor. Comparar en una parada de fira és una de les millors coses que es poden fer: satisfà, creure's que es té punteria. La fira conté algunes de les llesques determinants de la vida: la infantesa, l'adolescència i la solitud. —